

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2026 - 2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Tibiscus" din Timișoara
1.2. Facultatea	de Psihologie
1.3. Departament	Psihologie
1.4. Domeniul de studiu	Psihologie
1.5. Ciclu de studii ¹	Licență
1.6. Specializarea	Psihologie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Fundamentele psihologiei II	Cod	LPS121
2.2. Titular activități de curs	Conf. Univ. Dr. Gavril Rad		
2.3. Titular activități practice	Conf. Univ. Dr. Gavril Rad		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E	2.7. Regimul disciplinei ⁵	DO
2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	DF		

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a. Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
2	2				4
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a. Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
28	28				56
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
Tutoriat ⁹	7
Examinări ¹⁰	2
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)	69
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)	56
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)	125
3.6. Nr ore / ECTS	25
3.7. Număr de credite¹³	5

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr.credite} = \text{NOCpSpD} \times \text{CC} + \text{NOApSpD} \times \text{CA} + \text{TOCpSdP} \times \text{CC} + \text{TOApSdP} \times \text{CA} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- CC/CA = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți

Curs

Aplicații (S/L/P)

Licență

2

1

Master

2,5

1,5

Licență lb. străină

2,5

1,25

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesare a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	-
4.2. Competențe	Competențe profesionale: • (Cfct1) Operarea cu concepte fundamentale ale psihologiei și explicarea relațiilor dintre procesele cognitive, afective, motivaționale și comportament. • (Cfct2) Utilizarea gândirii științifice pentru formularea de întrebări, compararea explicațiilor psihologice și interpretarea critică a dovezilor. • (CF4) Dezvoltarea unei conduite reflexive, creative și responsabile în raport cu cunoașterea psihologică. Competențe transversale: • utilizarea responsabilă a resurselor digitale și a informației științifice; • comunicarea argumentată și colaborarea în activități academice; • autorefecția asupra propriilor procese de învățare, fără confundarea acestora cu evaluarea sau intervenția psihologică profesională.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	videoproiector, ecran, laptop, flipchart/ tablă, conexiune internet, acces la platformele Zoom, Google Classroom, ClassMarker, Slido
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	laptop, conexiune internet, videoproiector, ecran, acces la platforma Google Classroom

6. Rezultate ale învățării ¹⁷

Nr. Ctr.	Rezultate ale învățării		Repartizare credite pe rezultatele învățării
Cfct1	Cunoștințe	Studentul explică principalele teorii și mecanisme ale emoției, motivației, autoreglării, limbajului, atenției și diferențelor individuale și descrie relațiile dintre aceste procese.	
	Aptitudini	Studentul compară modele teoretice, aplică concepte fundamentale la situații cotidiene și diferențiază explicațiile științifice de explicațiile intuitive.	
	Responsabilitate și autonomie	Studentul utilizează terminologia psihologică riguros și evită concluziile care depășesc dovezile disponibile.	
Cfct2	Cunoștințe	Studentul descrie modul în care ipotezele despre emoție, motivație, limbaj și comportament pot fi investigate empiric și recunoaște rolul operaționalizării și al controlului variabilelor.	
	Aptitudini	Studentul analizează rezultate și exemple experimentale simple, identifică explicații alternative și formulează întrebări psihologice testabile.	
	Responsabilitate și autonomie	Studentul manifestă gândire critică, recunoaște incertitudinea și își revizuește explicațiile în funcție de dovezi.	
CF4	Cunoștințe	Studentul identifică perspective contemporane asupra autoreglării, deciziei, inteligenței, personalității și influenței sociale și înțelege caracterul integrativ al psihologiei.	
	Aptitudini	Studentul integrează concepte din domenii diferite pentru explicarea unui comportament și argumentează pe baza literaturii științifice introductive.	
	Responsabilitate și autonomie	Studentul manifestă curiozitate intelectuală, deschidere față de explicații concurente și respect pentru diversitatea umană.	

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

CT	Cunoștințe	Studentul cunoaște principiile utilizării etice a informației, citării surselor, protecției datelor și integrității academice.	
	Aptitudini	Studentul caută, selectează și sintetizează surse academice, utilizează instrumente digitale pentru învățare și comunică argumentat concluzii.	
	Responsabilitate și autonomie	Studentul își planifică învățarea, colaborează responsabil și își evaluează critic propriile strategii de studiu.	
Total credite			5

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Consolidarea unei perspective științifice și integrate asupra comportamentului uman prin înțelegerea proceselor afective și motivaționale, a autoreglării, limbajului, atenției și diferențelor individuale, precum și a interacțiunii acestora cu procesele cognitive și contextul social.
7.2. Obiectivele specifice	• Să explice principalele teorii contemporane ale emoției și motivației. • Să analizeze relația dintre emoție, cogniție, scopuri, recompensă și comportament. • Să înțeleagă mecanismele autoreglării, controlului și formării obiceiurilor. • Să explice funcțiile limbajului și relația dintre limbaj, comunicare și gândire. • Să aprofundeze rolul atenției și controlului cognitiv în comportamentul orientat spre scop. • Să descrie diferențele individuale privind inteligența, temperamentul și personalitatea la nivel introductiv. • Să recunoască influența contextului social asupra atitudinilor, deciziilor și comportamentului. • Să aplice conceptele la situații concrete și să evalueze critic explicații psihologice concurente. • Să utilizeze surse academice și să comunice argumentat, respectând integritatea academică.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Emoția și afectivitatea: componente, funcții și teorii contemporane	Prelegere interactivă, demonstrație, problematizare	4 ore. Emoție, afect, dispoziție; teorii James–Lange, Cannon–Bard, două componente și appraisal; expresie, reglare și relația emoție–cogniție.
2. Motivația: nevoi, scopuri, recompensă și motivație intrinsecă/extrinsecă	Prelegere interactivă, studiu de caz	4 ore. Perspective biologice, cognitive și sociale; expectanță–valoare, autodeterminare, scopuri și persistență.
3. Autoreglarea, controlul voluntar și formarea obiceiurilor	Prelegere, analiză de experimente, problematizare	4 ore. Control executiv, autocontrol, conflict între scopuri, feedback, obiceiuri și limitele conceptului clasic de «voință».
4. Limbajul și comunicarea	Prelegere interactivă, demonstrație	4 ore. Structura limbajului, comprehensiune și producere, achiziție, relația limbaj–gândire și comunicare verbală/nonverbală.
5. Atenția, conștiința și controlul cognitiv	Prelegere, demonstrații experimentale	4 ore. Atenție selectivă și divizată, control top-down/bottom-up, limite ale atenției, conștiință și automatizare.
6. Inteligența și diferențele individuale	Prelegere, analiză critică	4 ore. Concepții despre inteligență, măsurare și limite; influențe genetice și de mediu; introducere în temperament și personalitate.
7. Persoana în context social: sine, atitudini și influență socială	Prelegere integrativă, studii de caz	4 ore. Sine și percepție socială, atribuire, atitudini, conformism, influență socială și integrarea factorilor cognitivi, afectivi și motivaționali.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Cum măsurăm emoția?	Analiză de studiu, exercițiu aplicativ	Compararea auto-raportării, comportamentului și indicatorilor fiziologici; limitele inferenței. 2 ore

2. Emoția și cogniția	Experiment/demonstrație, discuție critică	Analiza modului în care emoția poate influența atenția, memoria și decizia. 2 ore
3. Motivație intrinsecă și extrinsecă	Studiu de caz, dezbateri bazată pe dovezi	Aplicarea teoriilor motivaționale la învățare și activitate orientată spre scop. 2 ore
4. Scopuri, feedback și persistență	Exercițiu structurat, analiză de caz	Formularea și compararea predicțiilor teoriilor motivaționale. 2 ore
5. Autoreglare și autocontrol	Analiză de experiment, problematizare	Strategii de autoreglare, control situațional și limitele explicațiilor bazate exclusiv pe «voință». 2 ore
6. Obiceiuri și comportamente automate	Exercițiu aplicativ, analiză critică	Indicii contextuale, recompensă, repetare și relația dintre intenție și comportament. 2 ore
7. Structura limbajului	Exerciții, demonstrație	Fonologie, morfologie, sintaxă, semantică și pragmatică pe exemple concrete. 2 ore
8. Limbaj, gândire și comunicare	Dezbateri, analiză de studii	Evaluarea critică a ipotezelor despre relația dintre limbaj și gândire. 2 ore
9. Atenție selectivă și limitele atenției	Demonstrație experimentală, exercițiu	Sarcini de atenție selectivă, interferență și schimbare a focalizării. 2 ore
10. Conștiință, automatizare și multitasking	Analiză de date/exemple, discuție	Mitul multitaskingului, procese automate și controlate; formularea concluziilor prudente. 2 ore
11. Inteligența: ce măsurăm?	Analiză critică, exercițiu	Interpretarea conceptuală a scorurilor și discutarea limitelor măsurării inteligenței. 2 ore
12. Diferențe individuale: temperament și personalitate	Studiu de caz, comparație conceptuală	Distincția dintre temperament, trăsături și comportamente situaționale. 2 ore
13. Sine, atribuire și atitudini	Experiment/demonstrație, discuție	Biasuri de atribuire, disonanță cognitivă și relația atitudine–comportament. 2 ore
14. Influența socială și integrarea proceselor psihice	Studiu de caz integrativ, prezentare	Explicarea unui comportament prin factori cognitivi, afectivi, motivaționali și sociali; recapitulare integrativă. 2 ore

9. Bibliografie

9.1 Referințe bibliografice recomandate	[1] OpenStax. (2020). Psychology 2e. OpenStax, Rice University. [2] Schacter, D. L., Gilbert, D. T., Nock, M. K., & Wegner, D. M. (2020). Psychology (5th ed.). Worth Publishers. [3] Zlate, M. (2009). Fundamentele psihologiei. Editura Universitară. [4] Zlate, M. (2015). Introducere în psihologie. Polirom. [5] Dău-Gașpar, O. (2025). Fundamentele psihologiei – note de curs. Suport digital.
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	[6] Gazzaniga, M. S., Heatherton, T. F., & Halpern, D. F. (2018). Psychological Science (6th ed.). W. W. Norton. [7] Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness. Guilford Press. [8] Gross, J. J. (Ed.). (2014). Handbook of Emotion Regulation (2nd ed.). Guilford Press. [9] Stanovich, K. E. (2019). How to Think Straight About Psychology (11th ed.). Pearson. [10] American Psychological Association. (2020). Publication Manual of the American Psychological Association (7th ed.).

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului¹⁸

Conținuturile disciplinei sunt corelate cu structura cursurilor introductive de psihologie din universități de referință, care tratează integrat emoția și motivația, limbajul, atenția, inteligența, diferențele individuale și influența socială. Disciplina continuă Fundamentele psihologiei I fără a dubla nucleul dedicat senzației, percepției, învățării, memoriei și gândirii. Activitățile practice urmăresc aplicarea conceptelor, analiza critică a dovezilor, formularea de explicații alternative și comunicarea academică, oferind baza pentru disciplinele ulterioare de psihologie cognitivă, personalitate, psihologie socială, dezvoltare, evaluare și psihologie clinică.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. 19
11.4a Curs	Înțelegerea conceptelor și teoriilor; capacitatea de comparare, aplicare și interpretare critică a dovezilor psihologice.	Teste pe parcurs ²⁰ :	%	70%	
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²¹ :	%		
		Examen scris: itemi obiectivi și întrebări/aplicații scurte care acoperă conținuturile disciplinei.	70% (minim nota 5)		
11.4b Seminar	Aplicarea conceptelor, analiza critică a unui studiu/situații și argumentarea pe baza surselor academice.	Portofoliu/proiect de seminar individual sau în grup, cu prezentare și componentă de analiză critică.		30% (minim nota 5)	
11.4c Laborator	●			%	
11.4d Proiect	●			%	
Standarde minime pentru nota 5:					
• definește corect conceptele fundamentale privind emoția, motivația, autoreglarea, limbajul, atenția și diferențele individuale; • descrie cel puțin principalele teorii și mecanisme studiate; • aplică noțiunile la exemple simple și diferențiază o afirmație susținută empiric de una insuficient argumentată; • obține minimum nota 5 atât la examen, cât și la activitatea de seminar.					
Standarde pentru nota 10:					
• explică și compară critic teoriile studiate; • integrează procese cognitive, afective, motivaționale și sociale în explicarea comportamentului; • interpretează riguros dovezi și rezultate, identifică explicații alternative și limite; • argumentează clar pe baza literaturii de specialitate și utilizează terminologia psihologică precis.					

¹⁸ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

¹⁹ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁰ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²¹ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: 15.09.2026

Data avizării în Departament: 22.09.2026

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular curs	Conf. univ. dr. Gavril Rad	
Titular seminar	Conf. univ. dr. Gavril Rad	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Voicu Teodor	
Director Departament	Conf. univ. dr. Cădarius Ioana-Eva	